

SKIPAFELAGIÐ FØROYAR TÓRSHAVN

TELF.: 171 & 209 — TELEGR.: SKIPAFELAGIÐ

Føroyskir keypmenn eiga at flyta
sitt góðs til og frá Danmark við

Tjaldrinum

og til og frá Onglandi við

Havhestinum

Allir Føroyingar, ið ferðast til Danmarkar, eiga at nýta
„Tjaldur“ og harvið styðja føroyskt framtakssemi.

Greinligari frágreiðu við at venda sær til

Pl Skipafelagið Føroyar,
Tórshavn.

Køb færøsk Margarine!

Det er baade
den bedste
og den billigste.

A/s Thorshavns Mælkeforsyning
& Margarinefabrik.

Kartofler.

Førend De køber,
spørg om Pris i

VAREHUSET

BROT UR SÖGU JAVNADARMANNA

77

noyddur at vera foreleggjari sjálvur. Mest virkaði hann við sínari talu ímillum teir fáu, ið saman komu í holi hansara á Walkendorfs Kollegium; men úrslitið hjá arbeiðarflokkinum var so at siga einki, nakrir fáir arbeiðsstöggir hjá prentarum og múrarum kunnu neyvan nevast verkfall, og um teir stóru reimingar, sum høvdu kraft so mikilvægt mannabólð í syðri londum, var ikki tala.

Seinni tíðir hava tilfullnar prógvað, at tað er ikki tilik gudleys tala sum Dreiers, ið er skikkað til at gera arbeiðarin til sannan javnaðarmann. Dreier sá í Kristusi bert uppreistarmannin móti rikmannaræðinum og vanagudsdyrkannini; men tað visir seg í royndum, at heldur ikki javnaðarstevnan hevur nokk í tilikari áskoðan og at tað innanyfyr tann flokkin, so væl sum innanyfyr aðrar politiskir flokkar, eru fjolment lið, ið bæði krevja og finna meiri hjá Kristusi.

Dreier doyði bráðliga á ungum aldri, 26 ára gamal, og hansara verk setti eingi heinvægis spor fyri seinni javnaðarstevnu í Danmark.

Dreier var frammanfyri sínari tíð í Danmark, hvat socialum spurningum viðvíkti, og hansara andaliga hugsjónir vóru líkar teimum, sum Georg Brandis 20 ár seinni gjordist talsmaður fyri; tá fingur teir meiri ávirkan á fólk, men tíðir hava prógvað, at teir heldur ikki tá vóru forar fyri at hugfanga hitt danska fólk, so at vinnulívið fekk gróður og frama av tí andaliga innihaldi, sum tann hugsjónin legði fólk í barnin. Tað skuldu verða streymar frá heilt aðrari og mótsattari síðu, sum kundu reisa hitt danska fólk upp úr fákunnuni og vesaldómnum.

Um ta tíðina, tá Dreier livdi, var Danmark

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter
fra København til
Amerika og Kanada.

Regelmæssig Afgang fra København og Oslo flere Gange om Maanedene.

Ingen Pasvisering til Kanada.

Familier med tilstrækkelig Kapital samt unge Piger til Husarbejde kan sikres Arbejde i Canada umiddelbart efter Ankomsten.

Skriv til Agenten:

H. C. Müller, Thorshavn,

eller

Passager-Afdelingen,
Kongens Nytorv 8, København K.

Útbjóðing.

Hítaverkið í teim nýggju bókasavnshúsum verður úthóðið. Bóðini mugu vera inni innan 1. okt. í ár. Nærri frágreiðing fæst við at venda sær til

Føroya Amts Bókasavn.

Føroysku sigarettirnar eru gjordar av besta virginia-tubbakki. Teir eru bæði betri og nógv størri enn allar útlendskar, sum í Føroyum eru seldar til sama pris.

Til Canada

med
Cunard og White Star
Linien.

Alle Oplysninger ved
Jens av Reyni,
Thorshavn,
eller
C. Mogensen,
Nyhavn 1,
København.

Skrubbfon „R. A.“
renser alt.

Eitt klaver

billiga til sølu.

Jenny Reyn.

VARNIST!

Keypið tær vørur, ið virkaðar verða í landinum, og eisini tygum hjálpa til at, Føroyingar gerast sjálvbjargnir.

SANDØYAR MARGARIN er føroyskt arbeiði fyri føroyskan pening.

Galvaniseraðar tak- og húsaklædningsplátur

keypast bíligast frá Poul Hansens Heilsolu, Tórshavn.

Telefon 61.

Telegramadresse VERITAS.

Vejen til en virkningsfuld Reklame

gaar gennem en Annonce i

„Føroya Social-Demokrat“.

„Føroya Social-Demokrat“
har vundet Indpas hos det store, jævne Publikum.

Det er derfor i Deres egen personlige Interesse at benytte „Føroya Social-Demokrat“ til al Avertering i Fremtiden.

Hvør vinnandi maður Hvør vinnandi kvinna minst ein lut í Sjóvinnulánsgrunninum.

Givið út av socialdemokratiskum feløgum.
Blaðstjórnari: M. S. Viðstein.
Prentsmiðja „Føroya Social-Demokrates, Tórshavn.

78

heldur ikki búgvíð til at bera eina javnaðarrørslu, hartil var vinnulívið alt oygmaldaðs og fábroytt. Tað er fyrst í seinnu helvt av fimmtíunum, at lóg-gávan vinnulívnum viðvíkjandi verður broytt í frælsari ætt. Væl lovar grundlógin av 1819 fullt vinnufrelsi, men vóru tó framvegis mangar bindandi lógir galdandi. Í 1857 var Oyrasundstollurin, sum támaði skipafærðsluni, avtíkin, og sama ár vóru tey gomlu handverkaralógini, sum byrgdu almikið fyri frælsum vinnulívi og verksmiðjudrifti, avtíkin við lóg. Fyrst aftaná 1. januar 1862 vóru ráðirnar fyri frælsum vinnulívi á landi og sjógv heilt fríar, og um somu tíð byrjar ein fíggarlig uppgongd fyri Danmark. Tað politiska afturstig, sum Danmark fekk av bardagnum við Týskaland og ósigrinum 1864, gav seg til kennar í grundlógar-broytingini av 1866, tá tað fólkafrelsi, sum givið var 5. juni 1848, var afturtikið og landstingið gjørt til eitt rikmannating.

Aftaná ósigurin kundu afturhaldsmenninir við einum vissum rætti peika á, hvussu innantómur andin frá 48 var, og hvussu lítið frælsismenninir vóru forir fyri at stjórna landinum í samrøma við teirra stóru orð. Ríkið lá nú heinsker, 1/5 av fólk-inum var farið undir frammandadævl.

Um somu tíð vóru tó eisini menn, sum ikki kastaðu halan í vatn; men settu sær til endamáls at vinna innanlanda, tað sum mist var uttanlanda, og tað var teirra ágrýtna stórv, sum styðjaði upp-undir teir fíggarligu uppgongufóðurnar, sum byrjaðar vóru frammanundan. Menningin stóð við, og fyrri parturin av seytíðrum var ein avgjörd framburðstíð fyri vinnulívið; tær 5 milliónirnar, Týskaland fekk frá Fraklandi, vóru ikki uttan ávirkan á danska

79

verksmiðjudrift, kornprísirnar vóru høgir, og tá var kornrykanin høvuðsvinnan í donskum búnaðarskapi. Bondurnir fingur pening millum hendur, og teirra keypuevni batnaðu nógv. Ná var tíðin komin til at stovna verksmiðjur og bankar. Í 1871 settu teir á stovn landmannsbankan og í 1873 handils-bankan. Privatbankin, sum stovnaður var 1857, tók nú eisini til at starva við stórra fðinskapi; tað

Brix, Pio og Geleff klekja uppreisturin.
(Tátiðar keipamynd).

var serstakliga hann, sum finansieraði tey nýggju partafelögin: »Det Forenede Dampskibs-Selskab«, »De danske Sukkerfabrikker«, »Burmeister & Wain« o. fl. Stutt og greitt: Danmark byrjaði so smátt at gerast eitt »industriland« við stórri og stórri arbeiðaratali. — Grundaligið fyri einari javnaðarrørslu var á veg at verða lagt. Nýggir menn tóku til starvs. Louis Pio, Harald Brix og Poul Geleff vóru eina tíð oddamenninir; men enn var grundar-